

İPEKYOLUSİFED

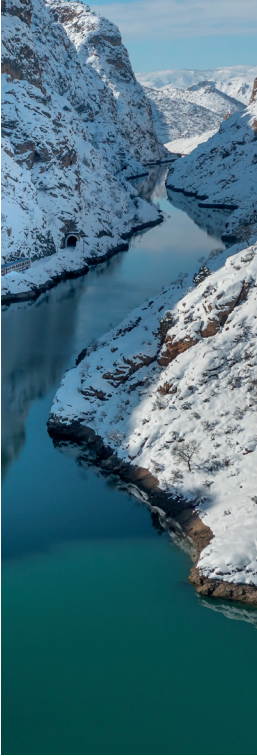
İPEKYOLU SANAYİ VE
İŞ DÜNYASI FEDERASYONU

İPEKYOLU SANAYİ VE

İŞ DÜNYASI

FEDERASYONU

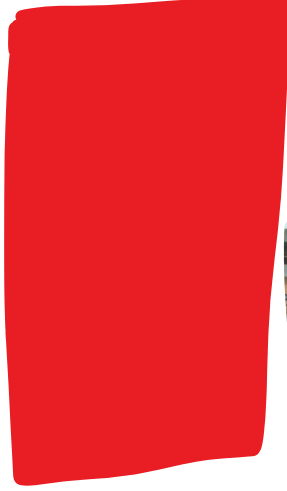
Erzurum, 2022

Avrupa
Birliği sivil
düşün

iPEKYOLUSiFED

iPEKYOLU SAĞIYI VE
İŞ DÜNYASI FEDERASYONU

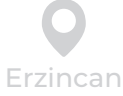

Söyleyecek
sözümüz,
yapacak
çok işimiz var.

Mehmet
Nuri ALİM

KÜNYE

İPEKYOLUSİFED

İPEKYOLU SANAYİ VE
İŞ DÜNYASI FEDERASYONU

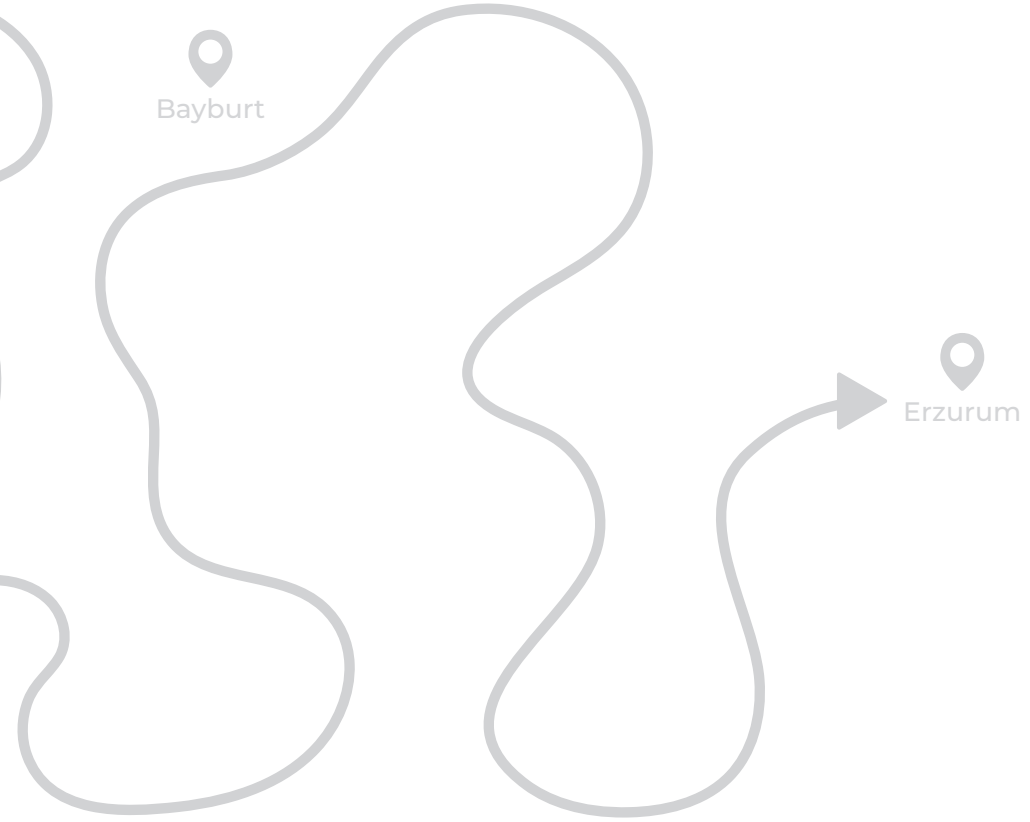
İpekyolu Sanayi Ve İş Dünyası Federasyonu
(İPEKYOLUSİFED)

Grafik Tasarım : Melike ALTAY

Hcs Reklam Hizmetleri İnş. San. ve Tic. A.Ş.

Yayın Tarihi : 2022 / Erzurum

"Bu çalışma Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamiyle İpekyolu Sanayi ve İş Dünyası Federasyonuna aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

- 6 İPEKYOLUGESİFED Başkanın Mesajı
- 8 İPEKYOLUGESİFED-İPEKYOLU Sanayi ve İş Dünyası Federasyonunu
- 9 İPEKYOLUGESİFED Hakkında
- 10 İPEKYOLUGESİFED Faaliyet Alanları
- 12 İPEKYOLUGESİFED Projeleri ve Çalışmaları
- 13 İPEKYOLUGESİFED Üyelik Süreci ve Üyelerin Yükümlülükleri
- 14 İPEKYOLUGESİFED Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Hakkında
- 15 İPEKYOLUGESİFED Hak Temelli Yaklaşım

BAŞKANIN MESAJI

Sevgili Dostlar;

2017 yılı itibarıyla beş dernek ile beraber yola çıktık, hemen ardından da aramıza katılan TÜSİAD ile birlikte Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) çatısı altında TRAI bölgesinde Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerini kapsayan bölgenin en büyük federasyonu olan İPEKYOLU Sanayi ve İş Dünyası Federasyonunu kurduk. Federasyonun kurucu başkanlığının yanı sıra, Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini de yürütmekteyim.

Çatısı altında bulunduğumuz TÜRKONFED bağımsız ve gönüllü yapısı ile Türkiye'nin en büyük sivil toplum kuruluşudur. TÜRKONFED gücünü ve etkinliğini, iş insanlarının üye olduğu federasyon ve derneklerinden alarak bünyesinde 26 bölgesel, 4 sektörel olmak üzere 30 federasyonu, 286 dernek üzerinden 50 bine yakın şirket bulundurmaktadır. Böyle bir yapının içinde olmaktan ve rozetini taşımaktan onur duyduğumu belirtmek isterim.

Bugüne kadar yaptığımız çalışmalar ve edindiğimiz tecrübelerle çıktığımız bu anlamlı yolda sivil toplum kuruluşu olarak kentimizin, insanlarımızın, ülkemizin geleceği açısından önemli görevler üstlenmemizin, toplumsal sorunların çözümlerini aramızın amacımız olması gerektiğinin bilincindeyiz.

Bu nedenle; TÜRKONFED ve diğer federasyonlarımız ile birlikte üye odaklı çalışmalar gerçekleştirmeye, üye sivil toplum kuruluşlarımızın kapasitesini geliştirmeye, yine bölgemizde bulunan üniversiteler ve diğer sivil toplum kuruluşları ile işbirlikleri ve projeler hayata geçirmeye, Federasyon üyelerimiz arasında dayanışmayı ve ticari ilişkileri arttırmaya, üçüncü sektör adını verdiğimiz sivil toplum alanına yönelik programlar yapmaya, kentimizin mevcut sorunlarına yönelik çalışıp çözüm yolları aramaya devam edeceğiz. Çok yoğun ve başarılı geçen 1. Dönemin ardından 2. Dönemde de sizlerle el ele, omuz omuza daha uzun yıllar aynı çatı altında, İPEKYOLUSİFED için, kentimizin için, ülkemiz için başarılı çalışmalar gerçekleştirmeyi planladığımız yolumuzda

güçlü ve emin adımlarla hedeflerimize ilerlemekteyiz. Özellikle iş dünyasının temsilcileri olan bizlere bu topraklarda gelişmiş, müreffeh ve güçlü bir ülke kurma ve yaşatma görevi; komşu ülkelerde ve yakın coğrafyasında meydana gelen sosyal, siyasal ve ekonomik gelişmeler ışığında biz iş insanlarına kalkınmada, sürdürülebilir istikrarlı ekonomide, toplumsal sorunları çözmeye ve ülkemizi dünyanın sayılı güçlerinden biri yapmakta önemli görevler düşmektedir. Bahse konu değişimlerin gerçekleşmesi için TRAI bölgesinde en önemli rol İPEKYOLUSİFED ailesi tarafından üstlenmektedir.

İPEKYOLUSİFED bünyesinde kurmuş olduğumuz; İş Dünyasında Kadın Komisyonu (İDK), Yüksek İstişare Konseyi (YİK), Kadın Girişimi ve Üretim İşletmesi Kooperatifi, Genel Merkezimiz ile birlikte yaptığımız; çalıştaylar, TÜSİAD ve Üniversitelerde yaptığımız geleceği inşa çalışmaları, KOSGEB destekli girişimcilik eğitimleri ve seminerlerle bölgemizde ki iş insanlarına yol gösterici ve diğer STK'lara da örnek olmuştur.

Ülkemiz de özellikle de bölgemiz de ticari, sınai, tabii doğal güzellikleri, sahip olduğu kış ve yaz turizm imkânları ve ekonomik anlamda büyük potansiyeli içinde barındıran TRAI bölgesi konum itibarıyla önemli bir yere sahip olduğu apaçiktir.

Son olarak bizim ülkemize, şehrimize, üyelerimize ve halkımıza karşı sorumluluklarımız, borcumuz var. Bu sorumlulukları yerine getirmek için canla başla çalıştığımızı, çalışmaya devam edeceğimizi bilmenizi isterim. Onurla ve gururla bu büyük aileyi temsil etme görevini üstlendiğimiz ve sizlerden aldığımız destek, güç ve moralle kurulduğumuz günden bugüne kadar yapılan faaliyetlerde her daim yanımızda olan dernek başkanlarımıza, genel sekreteryamıza, yönetim kurulumuza, dernek üyelerimize ve yakından uzaktan destek veren Erzurum, Erzincan ve Bayburt halkına teşekkür ederim. Söyleyecek sözümüz, yapacak çok işimiz var.

Sevgi ve saygılarımla...

Mehmet Nuri ALİM

İPEKYOLU Sanayi ve
İş Dünyası Federasyonu
Yönetim Kurulu Başkanı

İPEKYOLU Sanayi ve İş Dünyası Federasyonunu (İPEKYOLUSİFED)

Vizyon

- ◆ Bölge genelinde iş dünyasının güvendiği ve tercih ettiği sivil toplum kuruluşu olmak,
- ◆ Bölgeler arası kalkınmışlık farkını azaltıcı politika ve faaliyetlerle üyelerinin rekabet gücünü artırmak.

Misyon

- ◆ İş dünyasının gönüllü, bağımsız temsilcisi ve ortak sesi olarak bölgesel, sektörel ve ulusal ekonomi politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunmak,
- ◆ Bölgesel, ulusal rekabet gücünün artırılmasına ve uluslararası uyumuna yardımcı olmak.

Kurucu ve Üye Dernekler

1. Elazığ İş Kadınları Derneği (ELİKAD) (Kurucu Dernek)
2. Erzurum Girişimci Kadınlar Derneği (ERKADIN-DER) (Kurucu Dernek)
3. Erzurum Stratejik Girişimci İşadamları Derneği (ESGiAD)(Kurucu Dernek)
4. Kadın ve Gençleri Destekleme Derneği (Kurucu Dernek)
5. Kuzey Doğu Turizm ve Sağlık Derneği (Kurucu Dernek)
6. Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSiAD) (Üye Dernek)

HAKKINDA

2017 yılında bir araya gelen, iş dünyası temsilcisi bir grup sivil toplum kuruluşu (STK) başkanı, ülke kalkınmasının bölgesel kalkınmadan geçtiğinin bilincinde olarak, TRAI (Erzurum, Erzincan, Bayburt) bölgesinde, ortak ilke ve hedefleri benimseyen, düşünce ve hareket birliği sağlayan iş insanları derneklerini aynı çatı altında toplamaya karar vermişlerdir. Kurucu üyeler 17 Kasım 2017 tarihinde İPEKYOLUSİFED'i kurmuşlardır. Açık adı İpekyolu Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu olan İPEKYOLUSİFED'e TÜSİAD, yönetim kurulunun almış olduğu karar ile 2018 yılında üye olmuştur. Böylece, İPEKYOLUSİFED ülkemizin en büyük iş insanı derneğinin gücünü ve bilgi birikimini de yanına almış ve 6 üye derneği ile Erzurum-Erzincan-Bayburt illerinde geniş tabanlı birleşme idealine yaklaşmıştır.

İPEKYOLUSİFED Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan STK'lar içinde ilk 20.04.2019 tarihinde İş Dünyasında Kadın Komisyonunu ve 2019 yılının sonunda da Yüksek İstişare Konseyini kurmuştur. Bu konseyin amacı; TRAI bölgesinde ve yakın çevresinde faaliyet gösteren, ortak ilke ve hedefleri benimseyen, kuruluş amaçları aynı sanayici ve iş insanları derneklerinin ortak sesi olarak; bölgesel, sektörel ve ulusal ekonomik politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunmak, kalkınma vizyonları geliştirerek uluslararası entegrasyona ve rekabet gücünün artırılmasına yardımcı olmak, projeler geliştirmek, iş dünyasını ilgilendiren sorunları ve çözüm önerilerini kamuoyuna ve yetkili kurumlara duyurmak, kadın istihdamını arttırmak, üyeleri arasında güç birliği sağlayarak ortak çalışma zemini oluşturmaktır.

Ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunmak üzere, Atatürk'ün çizdiği Türkiye Cumhuriyeti vizyonu ve çağdaş uygarlık hedefini esas alarak bölgesel ve sektörel potansiyellerin en iyi şekilde değerlendirilmesi için faaliyetlerde bulunmak, demokratik, laik, etkin hukuk devleti anlayışı içinde, sivil toplumun kurumsallaşması ve özel girişimciliğin yaygınlaşmasına çalışmak, başta kadınlar olmak üzere sanayici ve iş insanlarının sorunlarına sahip çıkarak toplumdaki öncü ve girişimci niteliklerini geliştirmek üzere bağımsız bir platformda, temsil tabanlı geniş bir örgütlenme gerçekleştirmek, üye derneklerinin kapasitesini arttırmak ve sivil toplum alanında daha aktif çalışmalarına destek olmaktadır.

İPEKYOLUSİFED, evrensel iş etiği ilkelerine bağlı kalarak bölgemizin ülke ekonomisindeki payını artırmak amacıyla projeler üretmekte, sadece bir iş dünyası örgütü değil aynı zamanda bir düşünce kuruluşu misyonu ile yerelden, bölgesel ve ülke ekonomisine katkılarını sürdürerek "Bölgesel Kalkınmada Yerel Dinamikler"le kalkınmada öncü ve birleştirici rol oynamaktadır. İPEKYOLUSİFED kuruluşunun hemen ardından Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED)'e üye olmuştur. STK yolculuğuna, döneminde ESGİAD Yönetim Kurulu Başkanı olan Mehmet Nuri ALİM'in kurucu başkanlığında başlayan İPEKYOLUSİFED, 2021 yılında gerçekleştirilen genel kurulunda da oy birliğiyle yeniden seçilen Mehmet Nuri ALİM ile çalışmalarına devam etmektedir.

Federasyon, amacı doğrultusunda temsil ettiği iş dünyasına öncelik vermek üzere;

1. Serbest piyasa ekonomisinin hukuki, kurumsal ve sosyal altyapısının geliştirilmesi, ülke ekonomisinin istikrar içinde büyümesi için katkıda bulunur.
2. İş dünyasında etik değerlerin oluşturulmasına, toplumsal sorumluluk bilinciyle faaliyette bulunmasına yönelik çalışmalar yapar.
3. Dünyadaki teknolojik gelişmeleri yakından takip eder, iş dünyasının araştırma geliştirme faaliyetlerini arttırır, teknoloji üreten ve ihraç eden bir konuma gelmesi yönünde gayret gösterir, destek verir.
4. İş dünyasının küresel boyutta belirgin ve kalıcı bir yer edinmesi için faaliyetlerde bulunur.
5. Şirketlerin ulusal ve uluslararası rekabet gücünü arttırıcı çalışmalar yapar.
6. Yatırımların ve ihracatın önünü açacak politikaların oluşturulması ve uygulanması için gerekli girişimlerde bulunabilir, yol gösterici çalışmalar yapabilir.
7. Kalite ve verimlilik anlayışının gelişmesi için çalışmalar yapabilir.
8. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin istihdam ve ekonomik gereksinimler ile uyumlu bir şekilde gerçekleştirilmesine destek olabilir.
9. Mesleki eğitimin geliştirilmesi için eğitim, proje vb. çalışma ve faaliyetlerde bulunabilir.
10. Üniversiteler ve bilimsel kuruluşları ile işbirliği yapabilir.
11. Toplumda girişimcilik ruhunun yaygınlaşması için çalışmalar yapabilir.
12. Bölgesel girişimcilik farklılıklarının giderilerek dengeli bir kalkınmanın sağlanması yönünde çaba gösterir, bölgesel ve sektörel planlama çalışmaları yapabilir.
13. Toplumsal uzlaşma bilincinin gelişmesi, işçi ve işveren kesimlerinin ulusal kalkınmaya odaklı işbirliği ve uyum içinde birlikte çalışmaları için gerekli girişimlerde bulunur, bu yönde faaliyetler yapar.

14. Uluslararası ilişkilere önem verir; kurumsal, sektörel ve ulusal düzeylerde deneyim alışverişi, işbirliği ve ortak girişim olanaklarını geliştirmeye çalışır.
15. Uluslararası faaliyette ve işbirliğinde bulunabilir, yurt dışında kurulmuş dernek, federasyon veya kuruluşlara üye olarak katılabilir.
16. İnsan kaynakları ve doğal kaynakların teknolojik yenilikler ile desteklenerek en etkin biçimde değerlendirilmesini, verimlilik ve kalite yükselişini sürekli kılabacak ortamın yaratılması yoluyla rekabet gücünün artırılmasını hedef alan politikaların oluşturulmasına katkıda bulunur.
17. Görüş ve öneriler geliştirerek bunları gerekli resmi ve özel şahıslara ve kamuoyuna iletebilir, amacı doğrultusunda düşünce ve hareket birliği oluşturabilir.
18. Amaçlarını gerçekleştirmek için konfederasyon kurabilir, kurulmuş olan konfederasyona katılabilir.
19. Yasal koşulları yerine getirmek kaydı ile yurtiçi ve yurtdışındaki benzer amaçlı kuruluşlar ile ilişki kurabilir, ortak çalışmalar yapabilir. Aynı amaçla yurtdışı konfederasyonlara üye olabilir.
20. Her türlü bilimsel, sosyal, kültürel, popüler, teknik toplantılar, geziler vb. düzenleyebilir; araştırma, inceleme, etüdler vb. yapabilir.
21. Kadın ve gençlere yönelik çalışmalara destek olarak, kadın ve gençlik projelerinde yer alabilir.

İPEKYOLUSİFED'İN PROJELERİ VE ÇALIŞMALARI

- ◆ İş Dünyası Kadın Komisyonu (İDK) kurulmuştur.
- ◆ İş Dünyası Kadın Komisyonu Atatürk Üniversitesi ile birlikte paydaş olarak “Siyasette Kadın Paneli” düzenlenmiştir.
- ◆ 2018 yılında Hatay’da Güçlü İşletmeler-Güçlü Ekonomi Zirvesine katılım sağlayarak federasyonumuzu temsil etmiştir.
- ◆ 2019 yılında, Atatürk Üniversitesi ve Erzurum Teknik Üniversitesi ile “Üniversite -Sanayi İş Birliği” protokolü imzalanmıştır.
- ◆ Paydaş üniversitelerin rektörleri ile kahvaltılı programlar düzenlemiş, basın bültenleri ile ülkemizin ekonomi, sosyal ve kültürel bazda halkı bilinçlendirmek amacıyla çözüm önerileri sunulmuştur.
- ◆ Yüksek İstişare Komisyonu kurulmuştur.
- ◆ 2020 yılında Erzurum İpekyolu Kadın Girişimi Ve Üretim İşletmesi Kooperatifi açılmıştır.
- ◆ Üniversite-Sanayi İşbirliği ile Atatürk Üniversitesi ve Erzurum Teknik Üniversitesi’nde paneller düzenlenmiştir.
- ◆ Federasyon 2020 ve 2022 yılında Doğu Anadolu Kariyer (DAKAF) Fuarlarına katılmıştır.
- ◆ İPEKYOLUSİFED; Sivil Toplum Destek Programı III kapsamında TÜRKONFED yürütücülüğünde hayata geçirilen Bölgesel İş Ağları (BİA) Projesi’nin TRAI Bölgesi (Erzurum, Erzincan, Bayburt) sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler, kalkınma ajansı ve kamu kurum temsilcileri ile bir araya gelerek bölge çalışmalarını gerçekleştirmiştir.

Proje kapsamında üye sivil toplum kuruluşlarının kapasitesinin geliştirilmesi, işbirliklerini artırılması, ortak akıl ile bölgesel kalkınma için projeler oluşturulması ve bölge kalkınmaya yönelik tasarlanacak projelerin geliştirilme aşamasına toplumun da dahil olabilmesi için www.fikrimiz.org platformu üzerinden genel katılıma açık ödüllü fikir yarışmaları düzenlemiştir.

- ◆ Her ay iş insanları, bürokrasi ve siyasetçiler ile kahvaltılı basın toplantısı düzenlenmektedir.
- ◆ Her hafta iş insanları, bürokrasi, sivil toplum kuruluşları, siyasi parti başkanlıkları ziyaret edilerek federasyon ve konfederasyon hakkında bilgi verilmektedir.
- ◆ Erzurum başta olmak üzere TRAI (Erzurum, Erzincan, Bayburt) Bölgesi’nin sorunları çözüm önerileri Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde gerçekleştirilen toplantılarda yetkili makamlar ile paylaşılmaktadır.
- ◆ Her ay düzenlenen yönetim kurulu toplantılarına bölgemiz için önemli olan farklı alanlarda uzman kişiler davet edilerek, görüş ve önerileri alınmaktadır.
- ◆ Federasyonumuz ev sahipliğinde 23.05.2022’de TÜSİAD ile birlikte “Yeni Bir Anlayışla Geleceği İnşa:İnsan, Bilim, Kurumlar” çalıştayını Erzurum’da gerçekleştirmiştir.

• ÜYELİK SÜRECİ VE ÜYELERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Federasyona üyelik için başvuracak dernekler;

a) Federasyona üye diğer derneklerle kuruluş amaçları aynı,

b) Tüzel kişiliği kazanmış

c) Federasyon gelirlerine temel oluşturan aidat ve katkı paylarını ödeme gücüne sahip,

d) Yasak faaliyetlerde bulunmayan

e) Fesihlerine karar verilmemiş veya fesihleri için herhangi bir çalışma başlamamış, kuruluş amaç ve şartlarını kaybetmemiş, acze düşmemiş, kendiliğinden dağılmış sayılmamış, kapatılmaları nedeniyle aleyhlerinde tatbikatta bulunulmamış veya valiliklerce faaliyetten alıkonulmamış, tasfiyeye girmemiş,

f) Dernek merkezini TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) bölgesi ve yakın çevresi içinde kurmuş,

g) Federasyon iç yönetmelik hükümlerine uymayı taahhüt etmiş, olmalıdır.

2004 yılında Konfederasyon niteliği kazanan TÜRKONFED Ailesi, Bölgesel ve sektörel iş dünyası temsil örgütlerinin çatı kuruluşu olan Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED), gönüllülük esasına göre kurulmuş bağımsız bir sivil toplum kuruluşudur. TÜRKONFED, Türkiye'nin her bölgesine yayılmış etkin üye yapısı ve sayısı ile Türkiye'nin en büyük iş dünyası örgütleri içinde yer almaktadır.

Bağımsız ve gönüllü yapısı dikkate alındığında Türkiye'nin en büyük sivil toplum örgütü olan TÜRKONFED; gücünü ve etkinliğini, iş insanlarının üye olduğu federasyon ve derneklerinden alarak çatısı altında 26 bölgesel, 4 sektörel olmak üzere 30 federasyon, 286 dernek üzerinden 50 bine yakın şirket bulundurmaktadır.

TÜRKONFED; federasyonlarına bağlı her bir derneğin, kendi bölgesinde yarattığı katma değer toplamı olarak, kurumlar vergisinin yüzde 86'sını karşılayarak, Türkiye dış ticaretinin yüzde 83'ünü gerçekleştirerek, tarım ve kamu dışı kayıtlı istihdamın yüzde 55'ini sağlayarak, 7 milyon kişiye istihdam alanı sağlayarak Türkiye ekonomisine artı değer yaratmaktadır.

Ülkemizin her bölgesinde temsil edilen TÜRKONFED, Kasım 2014'de Brüksel Temsilciliği'ni açmıştır ve ülkemizin vazgeçemeyeceği Avrupa Birliği perspektifinin bir sonucu ve ödülü olarak KOBİ Birliği'ne (SMEUNITED) üye olmuş, temsil gücünü Avrupa Birliği'ne taşımıştır.

Merkezi Brüksel'de bulunan ve Avrupa'da KOBİ'lerin sesi olarak kabul edilen SMEUNITED üyeliğiyle TÜRKONFED, Avrupa'da 12 milyon işletmenin bağlı bulunduğu 80 örgütün üyesi olduğu bir ağın parçası olma fırsatını elde etmiştir. İPEKYOLUSİFED bu geniş örgüt ağına sahip Konfederasyonun bir üyesi olması sebebiyle, konfederasyonun tüm olanaklarından yararlanmakta, aktivite-görüş ve politikalarına katkı koymaktadır.

HAK TEMELLİ YAKLAŞIM NEDİR?

Temel hak ve özgürlükler birlikte iyi yaşamı garanti altına almak için sahip olduğumuz ve takip etmemiz gereken pusulalardır. Temel hak ve özgürlüklerin tanınması, hayata geçirilmesi, güçlendirilmesi, kalıcı olabilmesi için önlemler alınması ve ihtiyaçlara göre düzenlenmesi herkesin sorumluluğundadır.

Hak Temelli Yaklaşım, bazı kaynaklarda insan hakları temelli bir yaklaşım olarak kullanılır. Ancak bu kavramı, insan odağından çıkararak bütün hayvanlar ve ekolojik yaşamı da dahil eden kapsayıcı bir şekilde düşünmek oldukça önemlidir. Bütün canlıların, sadece canlı olmalarından kaynaklı olarak hakları vardır ve bu hakları korumak kişilere, kurumlara ve kuruluşlara düşer. Özellikle devletlerin ve özel sektörün bu konuda önemli rol ve sorumlulukları vardır. Sivil Toplum alanındaki özneler ise, haklara erişimi sağlamak için talep eden, model üreten ve denetleyen rol ve sorumlulukları, temel hak ve özgürlüklere saygı duyulması, korunması ve geliştirilmesine katkı sağlar. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının¹ on yedincisinde de belirtildiği üzere, bütün kalkınma amaçları için **sektörel ortaklık** oldukça kritik bir noktadadır.

Hak temelli yaklaşım, hak sahibi öznelerin temel hak ve özgürlükleri odağında **katılımlarının** ve **güçlendirilmelerinin** iki temel ilke olarak altını çizer. Hak sahiplerinin katılımı olmaksızın, onlarla ilgili olarak alınacak kararların ne kadar ihtiyaç odaklı olacağı bir tartışma konusudur. Örneğin, çocuklarla ilgili bir karar alırken, çocukların anlamlı katılımlarının sağlanması hak temelli bir yaklaşım örneğidir. Bir diğer önemli nokta ise, güçlendirmedir. Bir hak sahibi grubun bir şeyi yapabiliyor veya yapamıyor olmasının sebepleri incelenirken, karşılaştıkları fırsatlar, geçmişte ve bugün ne kadar temsil edilebildikleri üzerine düşünmek kritiktir. Dolayısıyla, bir hak sahibi grup bir şeyi yapamıyorsa, bunun nedenlerinin "güçlendirme" odağında tartışılması önemlidir. Örneğin, fırsat eşitsizliğinden dolayı bir konuda eğitime/güçlenmeye ulaşamayan bir kişinin, bir konuda yeterli görülmemesi, sadece o kişi ile ilgili değil, hak ve özgürlüklere erişim ile ilgili bir konu olduğu fark etmek hak temelli bir yaklaşım örneğidir. Dolayısıyla, hak temelli bir yaklaşım, hak sahibi öznelerin ihtiyaçları bağlamında güçlendirilmeleri kişi/grupların yetkinliklerinin artırılması bakımından oldukça kritiktir.

Zarar vermeme ilkesi, hak temelli çalışmalar için bir diğer temel ilkedir. Birlikte veya birileri için yaptığımız çalışmalarda en önemli sorulardan biri "Bu çalışma ile ilgili gruba katkı/yarar sağlamaya çalışırken, acaba herhangi bir riskten dolayı zarar da verme ihtimalimiz var mı?" sorusunu sormaktır. Dolayısıyla hak sahibi grubun katılımını sağlarken ve güçlendirirken, öncelikli olarak en maksimumda yararın ortaya çıkıp-çıkmadığı üzerine düşünmek, izlemek ve değerlendirme yapmak önemlidir. Hak temelli yaklaşım, yapılan çalışmanın **ayrımcılık içermeyen, eşit ve adil bir şekilde kurgulanmış ve şiddetten uzak** olması gerekliliğinin altını çizer.

Hak temelli yaklaşım, hak sahibi özneler için hizmet üreten kişi, kurum ve kuruluşların yetkinliğini ve hesap verebilirliğini artırmakla ilgili de referanslar içerir. Bir kişi, kurum veya kuruluş olarak hak sahibi bir gruba yönelik çalışma yapmadan önce, ilgili hak sahibi grubun haklarını öğrenmemiz, birlikte çalışmaya dair düzenlemeleri yapmamız ve alınması gereken önlemleri almamız, risk analizi yaparak riskleri ortadan kaldırmamız ve bu çalışmalarını yaparken her noktada şeffaf ve hesap verebilir olmamız hak temelli yaklaşım ile ilgilidir.

Hak temelli yaklaşımda bir diğer temel ilke ise, yasallıktır. Yapılacak çalışma ne olursa olsun yasal olmalı ve hukuk normları içerisinde gerçekleşmelidir. Bu noktada açılması gereken bir diğer parantez ise, ulusal ve uluslararası hukuk tartışmasıdır. Bir konu, bir ülkenin ulusal hukuk sisteminde tanımlı olmayabilir. Ancak uluslararası hukukta tanımlanmışsa veya uluslararası hukuk ile ulusal hukuk arasında bir çelişki varsa, uluslararası hukuk normları geçerlidir. Bu durum Türkiye Cumhuriyeti'nin Anayasa 90. Maddesinde de açıkça ifade edilmektedir.

Özetle hak temelli yaklaşım;

-5 ilke ile özetlenebilir: **katılım, hesap verebilirlik, ayrımcılık karşılığı ve eşit-adil olma, güçlendirme ve yasallık.**

-Hak Temelli Yaklaşım, hak sahibi öznelerin dili, dini, cinsiyeti, cinsel yönelimi, etnik kökeni, ten rengi, ideolojisi ne olursa olsun hak ve özgürlüklerine saygı duyulması, korunması ve güçlendirilmesini işaret eder, bunun için bütün herkesi sorumluluk almaya davet eder.

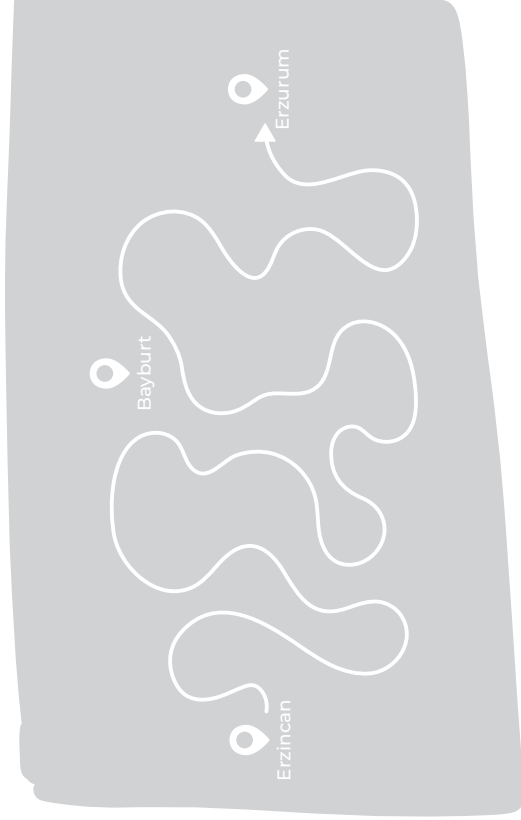
-Kişi, kurum ve kuruluşların gündelik hayatlarında hak temelli davranış değişiklikleriyle birlikte, kurum ve kuruluşlar tarafından politika düzeyinde de rehber olarak takip edilmesi gereken bir vizyondur. Her bir politikanın, oluşturulan metinlerin ve kurum içi mekanizmaların hak temelli bir şekilde kurgulanması gerekliliğini hatırlatır.

-Hak temelli yaklaşım, kişi, kurum ve kuruluşlar için geliştirilebilir. Bir kişi, bir kurum veya bir kuruluş hak temelli yaklaşımın teoride veya uygulamada karşılığını bilmiyor olabilir, ancak bu konuda kapasitesini geliştirmeye yönelik bir gündem edinmesi ve harekete geçmesi de bir hak temelli yaklaşım örneğidir.

IPEKYOLUSiFED

IPEKYOLU SANAYI VE
İŞ DÜNYASI FEDERASYONU

Adres: Murat Paşa Mh. Haşıl Efendi Cd.
Vani Efendi İş Merkezi Kat: 2 No: 19
Yakutiye/ERZURUM
Tel : 0 (442) 233 73 96 – 0 (532) 521 93 84
Fax : 0 (442) 233 72 09
www.ipekyolusifed.org

 @ipekyolusifed

 @Ipekyolusifed25